

KÖTVÉNYKIBOCSÁTÁSBÓL NYERNEK PLUSZPÉNZT A NAGYOBB ÖNKORMÁNYZATOK

A falvak óvatosan vesznek föl hitelt

Veszélyesnek minősítette az önkormányzatok eladósodásának mértékét a Pénzügyminisztérium. A bankok hitelekkel házalnak, kötvénykibocsátásra csábítják Csongrád megye kistélepléseit is. Községeink óvatos duhajok. Csengele például eddig nem bonyolódott adósságba, ugyanakkor Deszk fejlesztésre, míg Dóc működésre költi a hitelt.

ÚJSZÁSI ILONA

- Soha nem vett föl még hitelt a csengelei önkormányzat. A falu az elmúlt években szépen fejlődött: például új óvodát és templomot, öt önkormányzati lakást építettünk, portalanítottuk az úttesteket - érzékeltette az ellenpontokat Sánta Ferenc. A csengelei polgármester folytatta a sort: új utat építettek Kiskunmajsával és Jászszentlászlóval szövetkezve. Kivételes helyzetüket pedig azzal magyarázta, hogy a megyeszéki község saját bevételeivel (például az autópálya itteni szakasza után és a vállalkozásoktól érkező adókból) képesek voltak megháromszorozni azt, amit az állam adott - eddig.

Nyakló nélkül vesznek föl kölcsönt egyes önkormányzatok - állapította meg az egyik gazdasági napilap. Tartozásaik jelenleg a GDP 0,3 százalékát teszik ki.

- A megszorításokkal járó feladatok egy részét áthárította a kormány az önkormányzatokra. Ezért ha ragaszkodunk óvodánkhoz, iskolánkhoz, akkor még a működéshez is kölcsönt kell felvennünk - jellemezte a 777 lakosú Dóc, s a hozzá hasonló falvak helyzetét a polgármester. Tóth Margit elárulta: idei költségvetésük 139 millió forint, a „tervezett hiány” 68 millió. - A túlélés a célunk. Optimista vagyok, szigorú gaz-



TÖBB ÉVEN ÁT ÉPÜLT A GYORSAN FEJLŐDŐ DESZK CSATORNAHÁLÓZATA

Fotó: Karnok Csaba

→ Kötvény, a divatos pénzfors

Megegyeztetett a vásárhelyi közgyűlés tavaly szeptemberi ülésén svájci frankban 12 milliárd forint névértékű kötvény kibocsátásáról határozott. A makói képviselő-testület 2,5 milliárd forintnyi kötvénnyel kívánja fedezni a következő évek nagyberuházásainak önrészt. A szegedi önkormányzat 2,5 milliárd forintnyi kötvénnyel „játszana”. A megyegyűlés ugyancsak tavaly decemberben döntött arról, hogy ötmilliárd forint értékű kötvényt bocsát ki fejlesztésre és működésre forrást keresve.

dálkodással áthidaljuk a nehézségeket: a múlt évben sem kellett felhasználnunk 19 millió forintnyi folyószámlahi-

telünket, abból „csak” 12 milliót költöttünk a falu működtetésére.

Az eddigi, az Európai Unió által is

támogatott települési fejlesztések, beruházások jó részének önrésztét hosszú lejáratú, az állam által garantált, alacsony kamatozású hitelekkel finanszírozták.

- Fejlesztésre, pontosabban profitot hozó beruházásra igen, de működésre nem szabad hitelt fölvenni - mondta Simicz József. A 3500 deszki lakos polgármestere úgy véli, bár „a bankok melegen ajánlják”, egy ilyen kicsi községnek nem szabad kötvényt kibocsátania, mert ugyanúgy csapdahelyzetbe jut, mintha működésre venne föl

hitelt. Az idén 700 millió forint költségvetésű falu az elmúlt években dinamikusán szépül és bővül, részben a hetvenmillió forint fejlesztési hitelnek köszönhetően is.

A következő évek uniós támogatásainak hatvan százaléka az önkormányzatokhoz érkezik, de csak akkor, ha a települések képesek előteremteni a 15-20 százalékos önrészt. Ennek előteremtéséhez az elkövetkező két-három évben számos, főleg nagyobb önkormányzat bocsáthat majd ki kötvényt.

ASZTALOS, FODRÁSZ, SZOBAFESTŐ – TIZENÖT ÉVE EGYFOLYTÁBAN DIVATOS SZAKMÁK

A varrónők helyett jöttek a klímászerelők

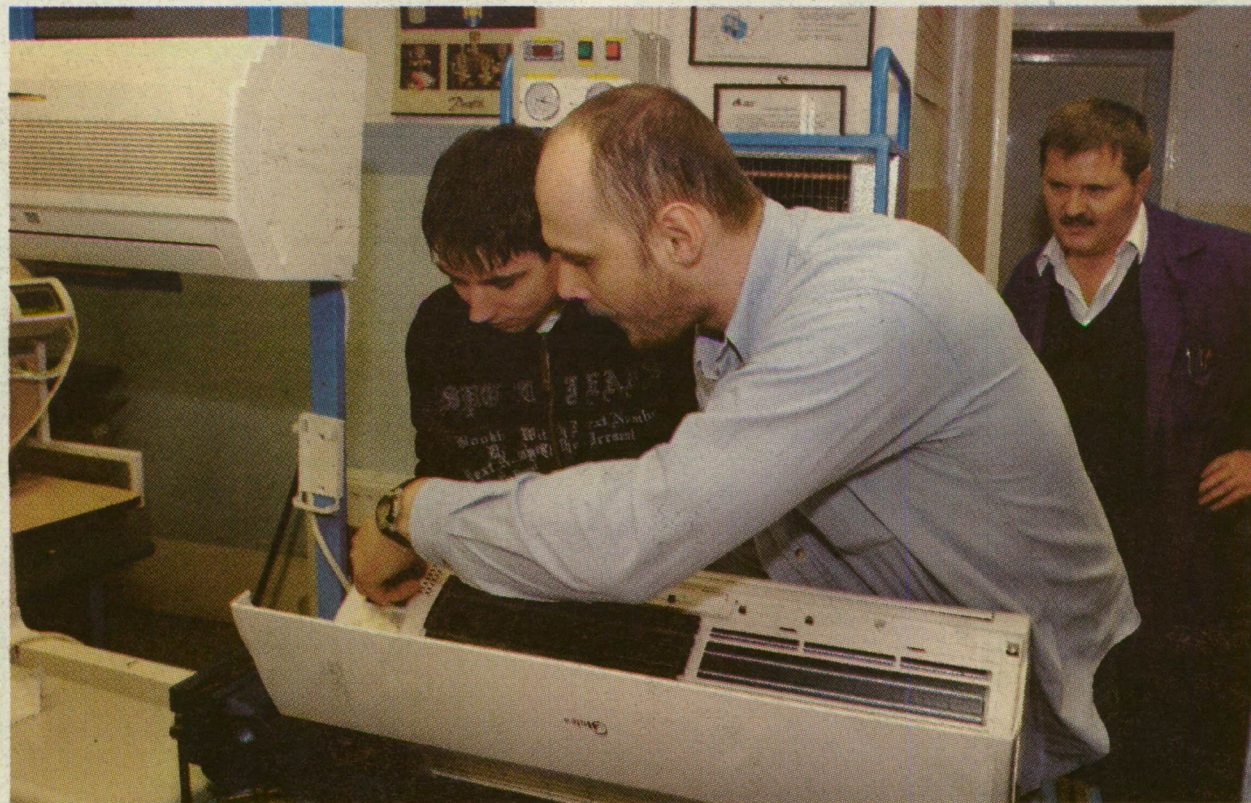
Az egykoron oly népszerű szakma, a nőruha-készítő leáldozóban van, és autószerelőnek is sokkal kevesebb fiatal jelentkezik. Manapság divatosabb kozmetikusnak, klímászerelőnek lenni.

KANCSÁR TÍMEA

- Mi akkor kezdtük a szakmát, amikor az autózás fejlődésnek indult Magyarországon. Az újabb és újabb technikai vívmányok megjelenésével lett az autószerelés is egyre divatosabb. Tizenégy évesen büszkeséggel töltött el, amikor tanulónak álltam egy műhelybe. 1962-ben kezdtem, már akkor is hároméves képzésben részesültek az autószerelő növendékek - emlékezett vissza Ribizsár Péter, aki 1968-ra már a mestervizsgát is letette. Idén lesz negyven éve, hogy saját autószerelő műhelyében dolgozik. Legalább 150 diáknak tanította már meg a szakma csínját-bínját, és úgy látja, tizenöt éve még divat volt autószerelőnek tanulni, de a mai fiatalok túl piszkosnak tartják ezt a munkát. A hatvanéves szakember a Szegedi Ipartestület elnöke, és 1974-ben az ipar kiváló mestere címmel is kitüntették. Családjukban a szakma szeretete öröklődött: fia autószerelő technikus mester.

A tévészerelőké a világ?

Tizenöt-husz éve még mindenki úgy gondolta, hogy a tévészerelőknak bőségesen lesz munkájuk, és alig húsz éve még a taxisok is el voltak látva ügyféllel, de ma már nem biztos, hogy mindenkinek megélhetést nyújtanak ezek a foglalkozások. A szegedi, akkor 624. számú ipari szakmunkásképzőnek nevezett iskolában már 1994-ben sem volt tizenöt-nél több a végzős tévészerelők száma. Az egyébként érettségihez kötött képzés a jövő



KLÍMASZERELŐK UTÁNKÉPZÉSEN A MÓRA FERENC SZAKMUNKÁSKÉPZŐBEN

Fotó: Schmidt Andrea

évtől megszűnik, helyette távközlési, informatikai hálózatszerelő, távközlési és elektronikai műszerész szakmákra lehet jelentkezni.

Vonzó lett a rendőrség

- A szakiskolában tizenöt évvel ezelőtt a női ruhakészítő még nagyon divatosnak számított, a legkedveltebb foglalkozások közt tartották számon: egy évfolyamon nyolc osztályban körülbelül 240 női- és férfi-ruhakészítőt képeztek. Ma már alig néhány diákból lesz szabó. Asztalosnak, fodrásznak, szobafestőnek tizenöt éve és napjainkban egyaránt

szívesen tanulnak a fiatalok - idézte föl a jelen és a múlt népszerű szakmáit Feketű Béla, a Szeged-Móravári

rosi Szakközép- és Szakiskola igazgatója. Emlékezete szerint körülbelül öt évvel ezelőtt megszorodtak a

→ KEVÉSSÉ NÉPSZERŰ. A bőrdíszműves szakma oktatása már korábban megszűnt a szegedi szakmunkásképzőben. A cipőfelsőrész-készítő és az ortopédiai cipőkészítő szakok tavaly indultak utoljára. Ezek a foglalkozások tizenöt éve sem számítottak népszerűnek.

klíma- és szellőzőberendezés-szerelők, illetve egyre több nő választotta a kozmetikus szakmát. A rendszékképzés iránt is nő az érdeklődés, azaz egyre többen lennének rendőrök vagy határőrök.

Igény és tehetség

Tizenöt évvel ezelőtt sok szakmát már rögtön az általános iskola után elkezdhetek tanulni a fiatalok, és a három évig tartó oktatás részeként a szakmai tárgyak mellett megismerkedtek az úgynevezett közismereti tárgyakkal is, mint a történelem és a biológia. A géplakatos, a kőműves és a hegesztő most is elkezdheti tanulmányait a szakképző évfolyamon a nyolcadik osztály elvégzése után, amennyiben betöltötte a 16. életévét, de ácsnak és burkolónak például már csak azok a diákok mehetnek, akik elmentek 16 évesek és a 10. osztályt is befejezték. A legtöbb foglalkozás esetében a tanulónak előbb kétéves, pályaorientációval átszőtt általános képzést kell végigjárniuk, és csak utána választhatnak szakmát - tudtuk meg Feketű Bélától. Egyre többen jelentkeznek a hiányszakmákra, például burkolónak. Sokan a megélhetést és a munkaerő-piaci igényt nézik, amikor a jövőjükéről döntenek, de a legtöbben mégis azt a szakmát választják, amelyhez éreznek magukban némi tehetséget.

→ Divatos szakmák

	1993	2003	2008
1.	Női ruha-készítő	Asztalos	Asztalos
2.	Asztalos	Fodrász	Fodrász
3.	Fodrász	Szobafestő	Kozmetikus
4.	Szobafestő, kőműves	Klímászerelő	Szobafestő
5.	Autószerelő	Kozmetikus	Burkoló

FORRÁS: A SZEGED-MÓRAVÁROSI SZAKKÖZÉP- ÉS SZAKISKOLA ADATAI SZERINT

DM-GRAFIKA